

SVÄTÍ KOŠICKÍ MUČENÍCI
Prípravný rok

DOKONČIŤ, ČO SOM ZAČAL (siedma katechéza)¹

Byť víťazom

Veková kategória: birmovanci (14 a viac rokov)

Pomôcky: text Sv. písma, pracovný list

Vovedenie do témy: Motivačná úloha: „Čo by sa stalo, keby...“

1. ste sa vybrali na túru na Lomnický štít a uprostred výstupu by ste si povedali, že sa vám už nechce?
2. sa športovec vzdal súťaže, pretože by videl, že nebude prvý?
3. lekár prerušil vážnu operáciu, pretože má iné dôležité stretnutie?
4. v reštaurácii podávali nedovarené jedlo?
5. vám v obchode dovolili nakúpiť, avšak pokladne by nefungovali? Z obchodu by ste mohli odísť až po zaplatení tovaru alebo bez tovaru.
6. murár odovzdal stavbu bez strechy?
7. hasiči prišli na miesto požiaru, pripravili si všetky veci, ale nezačali by hasiť požiar, lebo dostali hlásenie o inom ďalšom požiari?

Účastníkov stretnutia rozdelíme do menších skupín. Každá skupina dostane jednu otázku z motivačnej úlohy. Jej zámerom je zodpovedať otázku, s vypracovaním do dôsledkov. Cieľom aktivity je uvedomiť si, že v živote musíme veci jednak dokončiť, no zároveň postarať sa o to, aby fungovali (napr. ako pokladne v obchode). Je to dôležité preto, aby nevznikal chaos, naopak, aby existoval poriadok. Niektoré okolnosti nášho života nemajú vážny vplyv na náš život, iné môžu mať až fatálne dôsledky.

Počúvanie spojené s aktivitou:

Na predchádzajúcom stretnutí sme rozjímali nad posolstvom obrazu „Troch košických mučeníkov“ a tiež nad významom a dôležitosťou spásy pre náš život. Na dnešnom stretnutí ukončíme naše rozprávanie o svätých košických mučeníkoch, tým, že budeme premýšľať nad ich odkazom pre súčasných mladých ľudí. Čo myslíte, majú, čo povedať dnešným mladým? Z predchádzajúcich stretnutí vieme, že svätí košickí mučeníci žili v období reformácie. Bolo to obdobie krízy materiálnej a duchovnej v Cirkvi. Napriek nepriaznivým okolnostiam sa Štefan Pongrác a Melichar Grodecký stali rehoľníkmi Spoločnosti Ježišovej a Marek Križin sa stal kňazom, neskôr kanonikom. Všetci traja sa v rámci pastoračnej činnosti dostávajú do Košíc, popr. do ich tesnej blízkosti (Marek Križin pastoračne pôsobí v Krásnej nad Hornádom). O všetkých troch vieme, že boli verní Bohu, Cirkvi a ľuďom. Ich charakterové

¹ Autorka katechézy: Hovancová, Zuzana, metodička DKÚ Košice, Košická arcidiecéza

SVÄTÍ KOŠICKÍ MUČENÍCI Prípravný rok

vlastnosti svedčia o hlbokom vzťahu s Ježišom Kristom. Centrom ich života bola služba Bohu a blíznym. Vzdali sa pohodlia, bohatstva a iných ďalších výhod pre Pravdu, večný Život a správnu Cestu. Ich život bol plný angažovanosti. Láska k Bohu ich priviedla až k mučeníckej smrti, pre zachovanie vernosti ochotne obetovali svoj život.

Otázky na diskusiu: V úvode stretnutia sme riešili modelové situácie, čo by sa stalo, keby... Pokúsme sa spoločne odpovedať na otázku, čo by sa stalo, keby Marek Križin viac miloval majetok ako Boha? Vzdal by sa katolíckej viery? Získal by sľubované majetky v Krásnej? Čo by sa stalo, keby Štefanovi Pongrácovi nezáležalo na veriacich a rozhodol by sa zrieknuť katolíckej viery? Zachránil by si život? Čo by sa stalo, keby Melichar Grodecký prestúpil na kalvínsku vieru? Aký život by získal?

Odpovede na tieto otázky nie sú jednoznačné. Možno by Marek Križin získal majetok v Krásnej a možno nie. Možno by si Štefan Pongrác zachránil svoj život a možno nie. Možno by bol Melichar Grodecký spokojný ako kalvínsky kňaz a možno ani nie. Avšak všetci traja odmietli pomínutelné a nestále výhody a rozhodli sa pre svedectvo viery.

Porozmýšľajte, v čom by ste mohli nasledovať košických mučeníkov. Je ich spôsob života pre vás odkazom? V čom by ste sa im mohli pripodobniť? Je svedectvo ich života lukratívne pre mladých ľudí?

Práve preto, že sa košickí mučeníci rozhodli ostať verní Bohu a katolíckej Cirkvi, môžu byť pre nás vzorom viery a vernosti. V čom spočíva vernosť Bohu? V prvom rade je potrebné uvedomiť si, že Boh je verný. Môže byť človek verný Bohu? Ako sa prejavuje jeho vernosť? Môže sa prejaviť tým, že je človek čestný, lojálny, spoľahlivý... Na príklade života svätých košických mučeníkoch môžeme vidieť, že aj oni boli čestní, spoľahliví, lojálni, odvážni... Čo získa človek vernosťou Bohu? Už sme spomínali, že môžeme dosiahnuť spásu, to by mal byť cieľ nášho života. Čo k tomu potrebujeme? Odpoveď môžeme nájsť aj v nasledujúcom biblickom texte.

Práca s textom Sv. písma:

2 Tim 4, 7 – 8

⁷Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. ⁸Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod.

Analýza textu spojená s otázkami na uvažovanie:

Apoštol Pavol hodnotí svoju apoštolskú činnosť spôsobom prirovnania k atletickému behu. Sám o sebe hovorí, že beh dokončil. Získal veniec, ako aj víťazi získavajú veniec. Napriek tomu nehovorí, že zvíťazil, ale dokončil beh, zachoval vieru a to je pre neho víťazstvo. Píše

SVĚTÍ KOŠICKÍ MUČENÍCI Přípravný rok

o venci spravodlivosti a nie o víťaznom venci. Obrazne povedané, nie víťazstvo je naším cieľom, ale Božia spravodlivosť, prejavujúca sa vo vzťahu Boha k človeku. Boh je spravodlivý a zároveň milostivý. Týmito atribútmi Boh ponúka človeku svoju nekonečnú lásku a dobrotu.

Ako my hodnotíme svoj život? Je to beh, ktorý dokončíme? Alebo naopak prestaneme bojovať v živote o skutočné hodnoty a budeme prijímať všetko zo sveta bez rozmýšľania? Ľudia, ktorí majú moc v rukách sa snažia pretláčať hodnoty, ktoré sú vzdialené od kresťanských hodnôt. Čo môžeme urobiť my, ktorí nemáme takú moc? Môžeme chrániť kresťanské hodnoty? Ktoré kresťanské hodnoty by ste chceli zachovať? Motívom umučenia svätých košických mučeníkov bola náboženská nenávisť. Oni túto nenávisť neodplatili nenávisťou, naopak odpustením svojim trýzniteľom. Dokázali by sme to aj my? Až raz dobehneme do cieľa svojho života, čo budeme môcť povedať? Aký boj sme bojovali? Dokončili sme ho? Urobili sme svet lepším? Zachovali sme si vieru?

Na záver stretnutia si môžeme spoločne prečítať verš z Flp 1, 6.

⁶A som si istý, že ten, čo začal vo vás dobré dielo, aj ho dokončí až do dňa Krista Ježiša.

Nech odkaz tohto verša je posilou pre všetkých, ktorí sa rozhodli kráčať s Bohom.

1. Prečítajte si tvrdenie a napíšte k nemu, čo najviac zdôvodnení (minimálne 3):

To, čo robíme, je potrebné aj dokončiť, pretože....

2. Prečítajte si biblický text a zodpovedzte otázky.

2 Tim 4, 7 – 8

⁷Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. ⁸Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod.

- Apoštol Pavol píše, že bojoval dobrý boj. O čo chcete bojovať vy vo vašom živote? O čo sa oplatí bojovať?
- Zároveň apoštol Pavol píše, že *mu Pán, spravodlivý sudca dá veniec spravodlivosti*. Čo myslíte, aký veniec je pripravený pre vás?
- Apoštol Pavol ďalej píše, že *veniec spravodlivosti dá Pán nielen jemu, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod*. Porozmýšľajte, či patríte k tým, čo milujú príchod Pána Ježiša. Uvažujete nad vecami, súvisiacimi s koncom života? Pripravuje sa na príchod Pána Ježiša?

² Autorka pracovného listu: Hovancová, Zuzana, metodička DKÚ Košice, Košická arcidiecéza